

NIEWIERNIE (23) av

W pisowni łącznej (21), w rozłącznej (2).

Wszystkie e jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI w. s.v. wierny.

Nie tak jak być powinno, nierzetelnie, nieuczciwie, zdradziecko; infideliter Calep, JanStat, Cn; malitiose Mącz; perfide, perfidiose Cn (23) : A żałz iuż nie naftały rozliczne chytrołci Zadny fie nie zachowa ftale w fwym vrzędzie [...] Ieden z drugim niewiernie każdy łobie gali Więcz każdy łwoie łprawy by na gorłze chwali RejJóz I; Rem alicuius malitiose gerere, Niewiernie czyię rzecz łprawować. Mącz 144d; Iuż tám naydzie ony frogie dekretá ná ty włytyki ktorzy nie wiernie łtoią przy Pánu łwoim/ á żywą w złołciwym żywocie łwoim. RejPos 164, 208v marg; Calep 533a; A iefli/ czego Boże vchoway/ niewiernie vrząd łwóy łprawować będzie: tedy karan bydź ma. SarnStat 574.

W połączeniach szeregowych (3): á zdrádlowie/ á łotrowłkie/ á niewiernie obchodzil łie z nim s takim Pánem łwym/ łzukáiąc łobie inych pánow/ przyłstawáiąc do nich/ czyniąc im połłufzeńłtwo RejPos 74v; żeby Król Ie⁸⁰ M. y każdy mógl porozumieć/ iż pilnie czynił pilność w tym/ áby pieniądze Królewłkie próznie/ niewiernie/ y vtrátne/ nie były łzáfowáné. SarnStat 336 [idem] 411.

W przeciwstawieniu: »wiernie ... niewiernie« (1): A by nie iego figle nie znáby ładnego. Kto wiernie kto niewiernie s Pánem łie obchodzi RejWiz 136.

Zwroty: »niewiernie się ([z kim]) obchodzić« = zdradzać kogoł, sprzeniewierzać się komuł (7): LubPs T5v marg; RejWiz 136; Gdy łię zemną będziecie niewiernie obchodzić/ [Vos praevaricabimini]/ thedy ia was rołprołzę miedzy narody BibRadz 2.Esdr 1/8, Is 48/8; Frustra habere aliquem, Mamić kim/ Nie wiernie łie obchodzić. Mącz 138b; RejAp 192v; RejPos 74v.

»niewiernie służyć« (1): RejJóz H4 cf »pod pokrywką a niewiernie«.

»niewiernie trwać [komu]« = nie dochować wiernołci komu, zdradzać kogo (1): A to bęndze wałz Pan prawy [...] A kto by mu niewiernie trfał Szcęptrum Krolewłkie iemu dał Abych go łtarł yako racził Kogo bendze winnem baćził RejKup Zv.

»niewiernie się zachować« [w tymi komu (1), przeciw komu (1)] (3): iefli byię wtych rzeczach ktore się chfály pańłkiei dotyczą/ poknął [!]/ abo na czyie grozy abo obietnice i namowy/ niewiernie się przeciwko panu i prawdzie iego zachował MurzHist M2; RejPos 193; SkarJedn 214.

Szeregi: »fałecznie a niewiernie« (1): A iákie záię łprołne przezwiłká/ przekłętwá/ y rozliczne łtráchy/ opowiada fałęcznikom á náiemnikom/ kthorzy fałęcznie á niewiernie páą tę łwiętą trzodę iego/ dla pożytków łwoich. RejPos 125.

»niewiernie i niesprawiedliwie« (1): A iefli więc niewiernie y niesprawiedliwie Oddał/ co w boiu dołtał y ná krwáwym źniwie: Przypłacał tego dobrze y zá to łię włtydžil KlonWor 17.

»pod pokrywką a niewiernie« (1): Iakos ty mnie pod pokrywką a niewiernie służył Zapomniawłzy moiey łaski ktoreyż hoynie vzył Czo iefł łprołny grzech v boga łnadz y v włzech łudzy Kiedy kto piękną połtawą zdradnie kogo łudzy RejJóz H4.

»złe a niewiernie« (3): iż łłyłzę nędzniku o thobyie iż mi łie złe á niewiernie záchowaiefz w tych łprawach twoich. RejPos 193; iż iefłim ktorego ołzukał abo obfałłzował/ á złe á niewiernie

czegoś od kogo nábył/ wróćę we czworokróć. *RejPos* 351v; Połowie oni Papieŕcy zle fię á nie wiernie záchowáli *SkarJedn* 214.

Synonimy: nieprawie, niesłusznie, niesprawiedliwie, niestale, nieuczciwie, źle.

Cf **WIERNIE**